

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 8 (991)

Anykščiai, 1959 m. sausio mėn. 25 d. Kaina 15 kap.

Sausio 19 d. vakariniame posėdyje diskusijose dėl pranešimų apie Lietuvos TSR liaudies ūkio išvystymo planą ir apie valstybinį biudžetą 1959 metams pirmoji pasisakė deputatė M. Bruneikienė. Ji papasakojo apie tuos laimėjimus, kurie pasiekti mūsų respublikoje vystant sveikatos apsaugą. Per 14 pokarinių metų gyventojų mirtingumas Lietuvoje sumažėjo 37 procentais, ir yra mažesnis negu JAV, Prancūzijoje, Anglijoje, Švedijoje, Italijoje ir kitose kapitalistinėse šalyse.

Per pastaruosius penkerius metus respublikoje asignavimai sveikatos apsaugai išaugo dvigubai. Kalbėtoja ryškiais skaičiais parodė didžiąsias respublikos sveikatos apsaugos tolesnio vystymosi perspektyvas septynmetyje. Ji užtikrino Aukščiausiąją Tarybą, kad medicinos darbuotojai kupini pasiryžimo įvykdyti jiems iškeltus uždavinius.

Tribūnoje — deputatas P. Murauskas. Jis papasakojo apie vartotojų kooperacijos maž-

meninių prekių apyvartos augimą Lietuvoje. Per septynmetį prekių apyvarta padidės apie 80 procentų. Taip sparčiai augant prekių apyvartai, būtina jau dabar rimtai susirūpinti prekybos įmonių statyba, kadru parinkimu.

— Draugai deputatai! Sesijai pateiktas svarstyti valstybinis biudžetas 1959 metams rodo, kiek daug dėmesio Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė skiria liaudies ūkio išvystymui, darbo žmonių gerovės kėlimui, — pasakė deputatė Z. Balsevičienė. — Mes, kolūkiečiai, nepagailėsime jėgų septynmetyje žemės ūkiui iškeltiems didingiems uždaviniams įgyvendinti. Jau dabar Kretingos rajono kolūkiečiai sudarė tvirtą pagrindą septynmečio uždaviniams pirma laiko įvykdyti. Padidinti gyvulininkystės produktų gamybą mums padėjo kukurūzai, kuriuos auginame jau ketverius metus. Pernai J. Zemaitės vardo kolūkyje 25 hektarų plote iš kiekvieno hektaro gauta po 400 centnerių žaliosios masės.

Baigdama drg. Balsevičienė karštai pritarė Lietuvos TSR valstybinio biudžeto 1959 metams projektui ir pasiūlė jį patvirtinti.

Deputatas J. Vainauskas kalbėjo apie tuos didžiulius uždavinius, kurie iškyla Darbo žmonių deputatų taryboms įgyvendinant septynmečio planą.

— Mūsų kolūkiečiai, — pasakė deputatas P. Jurgaitis, — dabar svarsto, kaip įgyvendinti didingus septynmečio uždavinius. Linkuvos rajono „Pergalės“ kolūkis numato 1959 metais iš kiekvieno hektaro gauti po 14 cent grūdų, iš kiekvienos karvės primelžti po 3.000 kg pieno, 100 hektarų naudmenų pagaminti po 55 centnerius mėsos, 1965 metais numato gauti pusseptinto milijono

publių piniginių pajamų. Didelius įsipareigojimus prisiima ir kiti rajono kolūkiai. Kaimo darbo žmonės skirs visas jėgas, kad septynmečio plano uždutys būtų ne tik įvykdytos, bet ir viršytos.

Deputatas J. Banaitis savo pasisakyme papasakojo apie tolesnį socialistinės kultūros vystymąsi septynmetyje. Vykdydamos TSKP XX suvažiavimo ir Lietuvos KP X suvažiavimo nutarimus, respublikos kultūros švietimo įstaigos savo veiklą emė glaudžiau sieti su konkrečiais politiniais-ūkiniais uždaviniais. Atsirado eilė naujų veiksmingų kultūrinio-masinio darbo formų, padedančių auklėti darbo žmones komunizmo dvasia. Nemaža padaryta vystant pažangias lietuvių liaudies tradicijas.

Kalbėtojas taip pat nurodė, kad ekonomiškai stiprūs kolūkiai turi daugiau statyti kultūros namų, klubų, bibliotekų, stiprinti jų materialinę bazę.

Deputatas J. Pivorius papasakojo, kaip Akmenės rajono kolūkiai stiprina pašarų bazę gyvulininkystei.

Diskusijose taip pat pasisakė Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tarybinės kontrolės komisijos pirmininkas P. Olekas, deputatas J. Sviščiovas. Tuo Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sausio 19 d. vakarinis posėdis baigiamas.

Sausio 20 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos IX sesijoje toliau buvo svarstomi pranešimai apie Valstybinį planą liaudies ūkiui vystyti 1959 metais ir apie respublikos 1959 metų Valstybinį biudžetą.

Deputatas K. Macevičius kalbėjo apie tai, kad kolūkiai daugiau ruošų durpių kraiko gyvuliams. Dotnuvos rajone yra du aukštapelkiai durpynai. Reikia kiek galima sparčiau juos nusausti, kad būtų galima gaminti durpių kraiką.

Deputatas J. Pivorius papasakojo, kaip Akmenės rajono kolūkiai stiprina pašarų bazę gyvulininkystei.

centnerių šimtui hektarų naudmenų. Piniginės kolūkio pajamos 1958 metais viršijo 10 milijonų rublių. Septynmečio pabaigoje numatoma gauti daugiau kaip 20 milijonų rublių.

Apie kai kuriuos laimėjimus gerinant mokomąjį-auklėjamąjį darbą Obelių rajono

Diskusijose dėl pranešimų taip pat kalbėjo deputatas A. Mikutis, Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininkas J. Vildžiūnas, deputatai A. Bilevičius, K. Pilelis ir P. Vasinauskas.

Po to Aukščiausioji Taryba vienbalsiai priėmė „Vals-

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos IX sesija

Kultūros darbuotojai savo triūsų, savo kūrybine veikla padės respublikos partinei organizacijai mobilizuoti darbo žmones septynmečiui iškeltiems uždaviniams įvykdyti per penkerius metus.

— Draugai deputatai! Joniškio rajono darbo žmonės tvirtai pasiryžę negailėti jėgų ir energijos įkvepiančiai septynmečio programai įgyvendinti pirma laiko, — pasakė deputatas P. Variakojis. — Jau šiais metais numatyta rajone gauti iš kiekvieno ha po 12 centnerių grūdų, o septynmečio pabaigoje — po 20 centnerių. Pieno gamybos septynmečio uždutį numatyta įvykdyti jau 1960 metais. Šiemet kolūkiai apsiima pagaminti 100 hektarų naudmenų po 300 centnerių pieno, tuo tarpu, kai praėjusiais metais buvo pagaminta po 200 centnerių. Septynmečio pabaigoje rajone 100 hektarų naudmenų bus gaminama po 720 centnerių pieno.

Drg. Variakojis, kaip ir anksčiau pasisakiusieji, siūlo patvirtinti pateiktus svarstyti Tarybų Lietuvos liaudies ūkio išvystymo plano ir valstybinio biudžeto 1959 metams projektus.

1956 metais rajone buvo paruošta 5.466 tonos dobilų šieno, o praėjusiais metais — jau 11 tūkstančių tonų. Kolūkiuose įrengta daugiau kaip 2.300 hektarų kultūrinių gamyklų. Sustiprinę pašarų bazę, rajono kolūkiai septynmečio pabaigoje numatė pagaminti šimtui hektarų naudmenų po 102 centnerius mėsos. Kolūkiuose iš vienos karvės bus primelžta iki 3.200 litrų pieno, o tarybinuose ūkiuose — iki 4.000 litrų.

Ape Šakių rajono Lenino vardo kolūkio septynmetį planą papasakojo deputatas K. Glikas.

— Mes numatėme, — pasakė jis, — per trejus—ketverius metus šimtui hektarų naudmenų pagaminti po 800 centnerių pieno — dvigubai daugiau negu pernai. Septynmečio pabaigoje mėsos gamyba padidės iki 100

kaimo mokyklose papasakojo deputatė G. Celkytė.

Deputatas J. Laurinaitis kalbėjo apie tai, kaip naudojami visi rezervai ir galimybės žemės ūkio produktų gamybai smarkiai padidinti respublikoje. Pagrindas gyvulininkystės produktų gamybai toliau didinti yra tvirta pašarų bazė. Pirmiausia reikia padidinti grūdinių ir pašarinių kultūrų derlingumą. Būtina nuolat plėsti kukurūzų, daugiamečių žolių pasėlių plotus, daugiau auginti šakniavaisių. Žemės ūkio darbuotojų, visų partinių ir tarybinių darbuotojų uždavinys — nuodugniai iširti kiekviename kolūkyje ir tarybiname ūkyje galimybes, kaip didinti žemės ūkio produktų gamybą ir pasiekti, kad septynmečio planas būtų įvykdytas per penkerius metus.

tybinio plano Lietuvos TSR liaudies ūkiui išvystyti 1959 metais Įstatymą, vienbalsiai patvirtino „Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos 1959 metų Valstybinio biudžeto Įstatymą“. Biudžeto pajamos patvirtintos 4.348.319 tūkstančių rublių, o išlaidos — 4.284.627 tūkstančiai rublių, pajamoms viršijant išlaidas 63.692 tūkstančiais rublių.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sekretoriaus deputato S. Naujalio pasiūlymu Aukščiausioji Taryba priėmė Įstatymus dėl kai kurių Lietuvos TSR Konstitucijos straipsnių pakeitimo, o taip pat patvirtino Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsakus, priimtus laikotarpiu tarp Aukščiausiosios Tarybos VIII ir IX sesijų. Tuo sesija baigė savo darbą. (ELTA).

Seminaras propagandistams

LKP Anykščių rajono komitete įvyko partinio ir komjaunimo politinio švietimo tinklo propagandistų seminaras.

Seminaro dalyviai išklausė LKP XI suvažiavimo delegato drg. Lukoševičiaus pranešimą apie LKP XI suvažiavimo darbą. Apie propagandistų uždavinius kalbėjo LKP rajono komiteto politinio švietimo kabineto vedėjas drg. Utkus ir LLKJS rajono komiteto sekretorius drg. Vingrienė.

Įdomi paskaita

Šių metų sausio 22 d. Anykščių RTS mechanizatorių kolektyvas išklausė įdomią paskaitą apie LKP XI suvažiavimo darbą. Ją skaitė LKP XI-jo suvažiavimo delegatas, partijos rajono komiteto sekretorius Lukoševičius,

Gorkio automobilių gamykla ruošiasi masinei naujų autosunkvežiminių GAZ-52 gamybai. 1960 metais nuo gamyklos konvejerio nueis pirmieji tūkstančiai naujų mašinų, atitinkančių aukščiausius šiuolaikinės technikos reikalavimus.

GAZ-52 turi 75 AJ variklį. Jos greitis — 75 km per valandą. Mašinos krovinių pajėgumas — 2,5 tonos. Komfortiškai įrengta kabina labai patogiai valdoma. Žiemą ji apšildoma. Didžiuliai lenkti stiklai leidžia plačiai matyti.

Nuotraukoje: automašinos GAZ-52 bandomasis modelis.

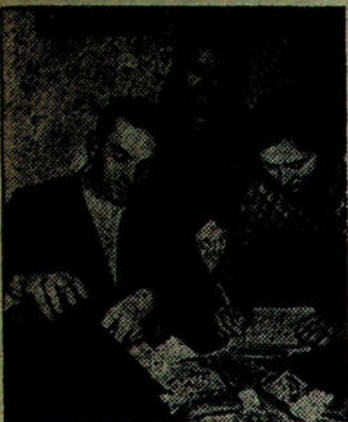
Agitatorių pasitarimas

Įvyko Cerniachovskio vardo kolūkio agitatorių pasitarimas-seminaras. Agitatoriai išklausė LKP Anykščių rajono komiteto politinio švietimo kabineto vedėjo drg. Utkaus paskaitą „Vatikanas ir jo šiuolaikinė politika“.

Agitatorių pasitarime buvo numatytas darbo planas artimiausiai ateičiai. Apie savo darbą papasakojo agitatoriai Matukas, Dailėdė ir kiti.

J. DAUDENAS

Didelės piniginės pajamos

UZKARPATĖS SRITIS. Gera! pasidarbavo Vinogradovsko rajono „Pravdos“ kolūkio nariai. Jie pagaminė 100 ha žemės naudmenų po 400 centnerių mėsos.

Jau daug metų dirba melžėja M. Dovga. Per 11 praeitų metų mėnesių ji primelžė iš 10 karvių po 4316 kg pieno. Marijos profesija patiko jos seseriai Rozaliai ir ji atėjo dirbti į fermą.

Šiuo metu kolūkiečiams išmokami pinigai už darbadienius.

Nuotraukoje: kolūkio kasininkas A. Nodij (kairėje) išmoka pinigų seserims R. ir M. Dovgom. Pirmoji gauna 4.032 rublius, antroji — 5.539 rublius.

L. Kovgano (TASS) nuotr.

LIETUVOS TSR RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS TREČIASIS SUVAŽIAVIMAS

Sausio 21 d. Vilniuje prasidėjo Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos trečiasis suvažiavimas. Lietuvos KP Vilniaus miesto komiteto Politinio švietimo namuose susirinko rašytojai, mokslininkai, kultūros, švietimo ir meno darbuotojai. Į suvažiavimą atvyko svečiai iš Maskvos, iš broliškųjų respublikų.

Suvažiavimą atidarė Lietuvos TSR liaudies poetas T. Tilvytis. Pranešimą apie lietuvių tarybinę literatūrą ir jos uždavinius padarė Lietuvos TSR Rašytojų Sąjungos valdybos pirmininkas A. Venclova. Pranešėjas plačiai apžvelgė lietuvių tarybinės literatūros laimėjimus, pasiektus po antrojo respublikos rašytojų suvažiavimo.

Pastaraisiais metais smarkiai vystėsi proza. Apie tai liudija visa eilė išleistų naujų romanų, apsakų, apsakymų rinkinių. Didelis lietuvių literatūros laimėjimas buvo J. Baltušio romano „Parduotos vasaros“ pasirodymas. Plataus atgarsio susilaukė V. Mykolaičio—Putino romano „Sukilėliai“ pirmoji dalis, I. Simonaitytės romanas „Vilius Ka-

ralius“. Šie kūriniai buvo pažymėti respublikinėmis valstybinėmis premijomis. Naujus apsakymų rinkinius išleido A. Gudaitis-Guzevičius, M. Sluckis, J. Avyžius, J. Dovydaitis, K. Marukas ir kiti rašytojai. Skaitytajai susilaukė J. Macijausko, E. Tautkaitės, E. Bilevičiaus, K. Klorio ir kitų revoliucinio judėjimo Lietuvoje dalyvių prisiminimų knygų apie lietuvių liaudies kovą už Tarybų valdžią.

Zymiai praturtėjo ir poezija. Naujus savo eilėraščių rinkinius išleido poetai T. Tilvytis, E. Miežellaitis, V. Mozūriūnas, V. Reimeris, A. Baltakis, A. Jonynas. Jauno poeto J. Marcinkevičiaus poema „Dvidešimtas pavasaris“ buvo pažymėta respublikine valstybine premija.

Nemaža naujų kūrinių per ataskaitinį laikotarpį parašė ir dramaturgai. Išaugo ir mūsų kinodramaturgija.

Pranešėjas pažymėjo, kad didelis darbas atliktas tiriant literatūrinį palikimą. Iš spaudos išėjo „Lietuvių literatūros istorijos“ pirmieji du tomai, pasirodė visa eilė mokslinių darbų, nagri-

nėjančių literatūrinį palikimą. Zymiai kovingesnė pasidarė ir literatūrinė kritika.

Drg. Venclova taip pat išskėlė kai kuriuos trūkumus rašytojų ir literatūros mokslo darbuotojų kūrybiname darbe. Jis nurodė, kad rašytojai dar mažai rašo kūrinių, atspindinčių audringą respublikos liaudies ūkio ir kultūros vystymąsi, valduojančių paprastą tarybinį žmogų — komunizmo kūrėją. Nepakankamai savo kūriniais jie padeda partijai auklėti liaudį komunizmo dvasia, tautų draugystės, tarybinio patriotizmo dvasia.

Balgdamas pranešėjas papasakojo apie rašytojų uždavinius.

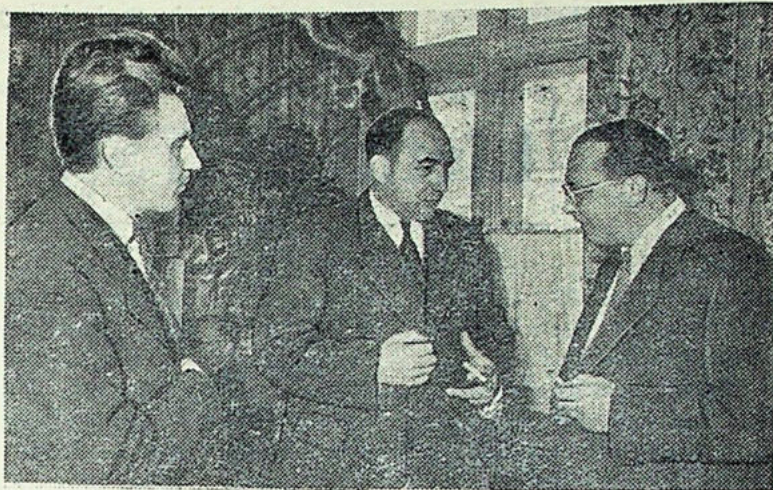
Lietuvos KP CK biuro narys F. Bieliauskas perskaitė Lietu-

vos KP Centro Komiteto sveikinimą suvažiavimui.

Po to buvo išklaustas valdybos sekretorių M. Sluckio ir E. Miežellaičio pranešimas apie valdybos veiklą ir revizijos komisijos pirmininko A. Baužos pranešimas apie revizijos komisijos darbą.

Po pranešimų prasidėjo diskusijos.

Suvažiavimo darbe dalyvauja Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius A. Sniečkus, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis, respublikos Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojas K. Preikšas ir kiti respublikos vadovaujantys partiniai ir tarybiniai darbuotojai. (ELTA).

Nuotraukoje: suvažiavimo dalyviai poetai (iš kairės į dešinę) J. Marcinkevičius, S. Grochovskis (Baltarusija) ir V. Mozūriūnas posėdžio pertraukos metu.

M. Baranausko (ELTOS) nuotr.

SVARSTOME TEZES

Paprastai azotinės trąšas gauname rudenį. Jau Anykščių geležinkelio stotyje jos suverčiamos po atviru dangumi ir nustoja didelės dalies vertingiausių medžiagų. Nesibaigia trąšų „kančios“ ir kolūkuose. Sausų, specialiai trąšoms, sandėlių kol kas neturime. Taigi, per visą žiemą jos genda ir jei iš salietros lieka sulfato vertės trąšos — dar nebologai.

Panaši istorija ir su cemento. Pavasarį ir vasarą, kaip sakoma, užsimuš — negausi. Gi rudenį, kai statyti jau vėlu — siūlyte siūlo. O juk ne visi kolūkiai yra pakankamai turtingi, kad galėtų apsirūpinti statybinėmis medžiagomis iš anksto net keliems metams.

Ar negalima taip sutvarkyti, kad trąšų ir cemento gautume pavasarį?

Daugelis kolūkių vadovų reikalauja, kad Anykščiuose būtų įsteigta MMS. Teisingas reikalavimas. Utenos MMS nebepajėgia mūsų aptarnauti. „Tarybų Lietuvos“ kolūkio pelkėtų žemių nusauginimo projektas padarytas 1958 metų pradžioje, o iki šiol balos ramiuoliai tyvuliuoja nepailestos. Didžiulės Smolino pelkės rūgsta. Puš-

kino vardo kolūkyje. Ją melioravus ir sukultūrinus būtų galima išlaikyti 400—500 karvių bandą. Gi iš Utenos MMS gauname tik pažadus. Taigi, pakol saulė patekės, rasa ir akis išės. O kad to nebūtų, reikia nedelsiant kurti MMS Anykščiuose.

Reikia pertvarkyti ir žemės ūkio inspekciją. Nors čia dirba gerokas būrys patyrusių specialistų, bet kolūkiai iš jų paramos bemaž nemato. Reikalas tas, kad žemės ūkio inspekcija iki šiol yra lyg ir statistikos inspekcijos priedelis. Agronomai užversti žinių rinkimu ir suvestinių sudarinėjimu. O ar nebūtų gali-

Kai ką reikia pertvarkyti

ma žinių rinkimą pavesti CSV rajono inspektūrai? Tuomet žemės ūkio inspekcijos agronomai būtų agronomais—konsultantais. Jiems būtų galima paskirti po keletą kolūkių. Be abejo tiek

kolūkių valdyboms, tiek žemės ūkio specialistams jie sugebėtų suteikti vertingą pagalbą. Prie rajono žemės ūkio inspekcijos, o ne prie RTS turėtų būti ir mechanizacijos inspekcinė grupė. Juk dabar ji jokios paramos nemusuteikia. Sukoncentravus visus specialistus vienoje žemės ūkio inspekcijoje, žinoma, parama kolūkiams pagerėtų.

Mano nuomone rajone nerelkalinga plano komisija. Pilnai užtektų 2 ekonomistų planavimo reikalams prie CSV rajono inspekcijos. Juk ką gi dabar planuoja plano komisija? Kolūkiai patys planuoja gamybą, o dėl keletos įmonių laikyti atskirą planavimo įstaigą neapsimoka.

Agr. R. ZABARSKAS

„Tarybų Lietuvos“ kolūkio pirmininkas

Tikriname gyvulių žiemojimą

Ožka ne galvijai, o karvės — lyg ožkos...

VASARĄ PRISIMINUS

Kartais net pasididžiudamas kolūkio galvijų fermos vedėjas Dilys pasigirdavo: — Karvės dobiliuose gamė.

Bet kokfe ten dobilai! Išganė juos kolūkiečiai arkliais, nuraišiojo savo karvutėmis. Tada tik visuomeninius galvijus atglinė. Ant to dirveno ir trynėsi karvės ligi geltonojo rudens. Gaudavo jos dar po kilogramą, kitą koncentratų, ir spaudydavo melžėjos suvytusius jų spenelius. Kal kitų kolūkių vežimuose sklindini baidonai netilpdavo, čia tik po keletą baidonių į separavimo punktą vežikai pristatydavo.

Į tvartus buvo uždarytos karvės pasišlausios, kai kurios net nolišėjęsios,

SKAICIAI NEDŽIUGINA

Pasibaigė ūkiniai metai. Sąskaitininkas Giedraitis sušumavo rezultatus. Egi, ne kas... Ir kiekvienos karvės melžėjos primelžė tik po 1571 kg pieno. Trūksta po 16 kilogramų ligi 1957 metų rodiklių. 100 ha žemės naudmenų pernai čia gauta 7,1 centnerio pieno mažiau, negu užpernai.

Bet nenusiminė kolūkio vadovai. CSV rajono inspekcijos suvestinėje Lenino vardo kolūkis — viduryje. Vadinasi, būkštauti nėra ko. Bet pažiūrėkite, draugai, į kaimynų rodiklius. Kone visi kolūkiai pieno gamybos klausimu pažengė į priekį. O ar čia nėra galimybių ir žiemos metu primelžti daug pieno?

NA, IR TVARKELE!

Vasarą prismulkino, sukaupė kolūkiečiai apie 470 tonų siloso. Visokiausio buvo: iš lauko žolių, iš kukurūzų, iš mišinių. Išėjo beveik po 5 tonas kiekvienai karvei. Sušeriant gyvuliui po 20 kilogramų per dieną, visoms karvėms siloso būtų užtekę ligi pavasario. Bet kolūkio valdyba neapskaiciavo ir nesudarė davinių. Kai pradėjo šerti silosą, tai melžėjos vertė į edžias po kiek norėjo. Nepraėjo nė trejetas žiemojimo mėnesių, o duobės jau tuščios.

Dabar kramsnoja karvės šiaudus ir mykia liūdais balsais. Tų šiaudų ir tai gerų negauna. Ruginius ēda.

— Neduoda kitokių, —

skundžiasi Gintviliškio kaimo melžėjos.

Nėra ko skųstis. Pačios kaltos, kad tingi atsinešti pelų ar vasarinių šiaudų. Šių pašarų priverstos šalinės tame klojime, iš kurio ima ruginius šiaudus. Tik sunkiau prie jų prieiti. Tai melžėjos ir nesistengia, nes niekas nekontroliuoja jų darbo.

REIKALINGI PERTVARKYMAI

— Anksčiau buvo kitoks ūpas dirbti, — pasakoja sena melžėja Bilinskienė. — Būdavo, pasibaigia mėnuo, ir gauni keliasdešimt rublių. O dabar...

Dabar už pieną melžėjoms priskaičiuojami tik darbadieniai. Nė jokio papildomo atlyginimo jos negauna.

Kolūkis turi įvairių grūdų atliekų. Galėtų sumalti ir šerti. Ne pro šalį būtų piauti akselį, kurį, be abejo, karvės

ėstų geriau, negu stambius šiaudus. Bet tas nedaroma.

* * *

Dažnai patys Lenino vardo kolūkio valdybos nariai juokiasi, kad ožka — ne galvijai. Bet kai kurios kolūkio karvės nuo ožkų skiriasi tik nagais, ragais ir uodegom. Tuo tarpu pieno duoda vos po 1,5—2 kg per dieną. Gera ožka pralenktų tokias karves. Gal kolūkio vadovai pasiteisins, kad dauguma karvių užtrūkusios? Čia reikia kitą dalyką prisiminti: šeiminingai prižiūrimos karvės po penkis mėnesius nevaikšto be pieno... O tokių „trupapienių“ galvijų šiame kolūkyje nestinga.

Gerinti galvijų bandą — kiekvieno kolūkio uždavinys. Taigi, ir Lenino vardo kolūkis neturi išsiskirti iš kitų.

Alf. BRIEDIS
K. d. koresp.

Propagandisto tribūna

Užsiėmimai vyksta sėkmingai

Dėstau politmokykloje prie vietinio ūkio valdybos. Užsiėmimams ruošiuosi įvairiai. Turėdama daugiau laiko, pasiruošiu geriau, paskaitau daugiau papildomos literatūros. Kai kurioms temoms ruošitis reikia mažiau, nes jos žinomos. Pagrindinė medžiaga — „[pagalbą politinių mokyklų klausytojams“. Be šios, ruošdamasi skaitau Partijos istorijos kursą (naują leidinį iš laikraščių), panaudoju laikraštinę medžiagą, užrašus iš propagandistų seminaro, atitinkamą grožinę literatūrą, prisimenu tai temai tinkamus kinofilms.

Užsiėmimais klausytojai labai domisi. Kai kurie svarbiausius dalykus užsirašo. Aiškinu kuo paprasčiau, nes yra ir mažai išsilavinusių klausytojų. Sunkiau suprantamus klausimus stengiuosi paaiškinti keliis kartus, su pavyzdžiais. Ruošdamasi pasidarau planą. Klausytojas komunistas Kavolis ne tik do-

miš dėstoma medžiaga, bet pasisako ir pats. Jis — Komunistų partijos narys nuo 1931 m., o visa einamoji medžiaga iki šiol buvo iš Lietuvos Komunistų partijos kovos pogrindyje. Jis papasakoja gyvų atsitikimų iš tų laikų ir tuo visi domisi, nes kalba ne iš knygų, o iš gyvenimo. Aiškių dalykų nepasakoju, bet stengiuosi, kad papasakotų patys klausytojai.

Kalbėdama apie baudžiavinę santvarką, panaudojau ir kino filmą „Kapitono duktė“. Ten, greta kitų įvykių, parodomi ir Pugačiovo sukilimo vaizdai. Kai viską papasakojau, paklausiau, kodėl gi tokie sukilimai pralaimėdavo? Kokios priežastys? Užsimezgė gyvas pokalbis.

Dėstydamą apie Spalio socialistinę revoliuciją, panaudojau medžiagą iš kinofilmų „Kijevietė“ I d., „Mūsų tėvų jaunystė“, „Apie Leniną“, „Leninas Spalyje“, „Andreika“. Kalbėdama apie buržuazinę Lietuvą, naudojausi P.

Cvirkos romanu „Žemė maitintoja“.

Po užsiėmimo dėstytoja medžiagą apibendrinu, darau išvadas, trumpai, pagal planą, pakartojų. Keletu klausimų pasisako klausytojai.

Sekančio užsiėmimo pradžiai paruošiu klausimus iš praeitis medžiagos. Norėdama įsitikinti, ar jie prisimena praeitą medžiagą, duodu klausimus. Kas žino, į juos trumpai atsako. Dažniausiai pasisako Dzvankauskas, Ka-

volis, Uždonaitė. Tada pradedu dėstyti naują medžiagą. Lankytojai medžiagą įsisavina neblogai, supranta gerai. Tik ne visi jie dar moka laisvai išreikšti savo mintis, geriau atsako į jiems pateiktus klausimus, negu patys papasakoja.

Vietinio ūkio valdybos partinė organizacija kovoja už lankomumą. Sekretorius Dzvankauskas pats visada dalyvauja užsiėmimuose ir reikalauja, kad visi klausytojai dalyvautų.

E. VINGRIENĖ
LLKJS rajono komiteto sekretorius

LKP Anykščių rajono komiteto ir rajono DŽDT vykdomojo komiteto

SPRENDIMAS Nr. 15

Dėl rašytojo Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių paminėjimo

Ižytaus lietuvių rašytojo-demokrato Jono Biliūno gimimo 80-sioms metinėms paminėti Lietuvos KP Anykščių rajono komitetas ir rajono DŽDT vykdomasis komitetas nusprendžia:

1. Sudaryti rašytojo Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimo organizavimui rajoninė komisija šios sudėties:

K. Zilonas (komisijos pirmininkas), H. Judickas, J. Ilčiukas, D. Kazlauskas, R. Klimašauskaitė, B. Puteikis, O. Sedelskytė, A. Utkus, Z. Valiauskas, N. Varskauskaitė, A. Vingrys.

2. Įpareigoti kultūros ir liaudies švietimo skyrius organizuoti iškilmingus rašytojo Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimus Anykščiuose, Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimus Anykščiuose, Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimus Anykščiuose, Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimus Anykščiuose.

V. LUKOSEVICIUS
LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius

liūno vardo vidurinėje mokykloje, Jono Biliūno vardo kolūkyje, visose rajono mokyklose ir kultūros įstaigose, o taip pat įrengti ekspozicijas ir stendus, vaizduojančius rašytojo Jono Biliūno gyvenimą ir kūrybą.

3. Įpareigoti rajoninę biblioteką ir A. Vienuolio memorialinį muziejų organizuoti rašytojo Jono Biliūno kūrinių parodėlę.

4. Įpareigoti laikraščio „Kolektyvinis darbas“ redakciją laikraštyje plačiai nušviesti rašytojo Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimą rajone.

5. Įpareigoti kultūros skyrių iki 1959 m. kovo 3 d. pagaminti memorialinę lentą pritaikymui prie Jono Biliūno gimimo 80-ųjų metinių minėjimo.

A. RAMANAUSKAS
Anykščių rajono DŽDT Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

DIENOS TEMOMIS

Knygą reikia mylėti

Knygų platinimo mėnesio metu Anykščių knygyne jaučiamas didelis pagyvėjimas. Čia kasdien atelna visuomeniniai knygų platinimo darbininkai, tarnautojai, moksleiviai. Literatūrą gerai platina rajono statybos montavimo aikštelės darbuotoja Alb. Kalinkaitė. Darbininkų tarpe ji išpardavinėjo knygų už 650 rublių. Įvairios literatūros daugiau kaip už 700 rublių išplatino Anykščių plytinės darbuotoja P. Gražys ir St. Kisiellius. Nemaža knygų išplatino Debelių vidurinės mokyklos mokytojai ir moksleiviai.

Tačiau nepatenkinamai platinamos knygos rajono kolūkuose. Nė vieno kolūkio pirmininkas nesilankė knygyne. Keista, kad šio darbo nuosaly stovi ir kalmo kultūrinis įstaigų darbuotojai.

Įvairaus išsilavinimo žmonės dirba rajono kooperatyvų sąjungoje. Bet knygų čia niekas neplatina. Raitkoopsąjungos profsąjunginė organizacija knygų platinimą laiko nereikalingu darbu. Neplatina knygos ir Anykščių pieninėje.

Knygų platinimo mėnesio baigiasi. Įstaigų, įmonių, kolūkių vadovai ir visuomeninės organizacijos turi susirūpinti, kad kuo daugiau knygų pasiektų skaitytoją. Propaguokime literatūrą, prisimindami didžiojo rašytojo M. Gorkio žodžius: „Mylėkite knygą — žinių šaltinį, į ją jus išmokys gyventi“.

„Karštas dušas“ sveikina

„AŽUOLIETI“

„Ažuolo kolūkio“ valdybos sienlaikraštį

Sveikas, gerbiamas gimietil!

Nors per šalčius ir darganas pasirodė, bet sveikas ir šmaikštus esi. Tavo ažuolinė lazda labai jau gerai pliekia nenaudėlius, kurie kolūkiui žalą daro. O kokios karikatūros taiklios!

Mačiau, kaip pasigėrė kolūkio triukšmadariai Jonas Zemaitis ir Algis Juška ant brigadininko arklio jodinėjo. O tas arklys ėmė ir pabėgo. Net sienlaikraštyje įdėtą dainelę išmokau:

„Kai mes jojom per žalią girelę,

Tai mus vedė butelis...
Neatjojom nė pusės kelelio,
Ir pabėgo mums arklys“.

Nepigiai atsiėjo tie jodinėjimai. Kolūkio valdyba nubaudė smarkuolius.

Gerai tu, „Ažuolietė“, plieki ir lengvo pelno ieškotojus. Patiko man karikatūra, kurioje išjuokiamas kolūketis Rinkūnas. Taip ir reikia tokiam! Tegul šeškų negaudo, o sąžiningai dirba. Geras ir taiklus parašas po karikatūra:

„Rinkūnas (šeškul): — Na, pakliuval, veltėdli!

Šeškas: — Mums nevertėtų pyktis. Juk mes vienodo charakterio“.

Dar geriau tokio uždarbiautojo nugarą nuvėnojo posmas:

„Draugai Rinkūnai
Vis šonus gelia,
Dirbti belaisv“.

Jisai „negali“.

Šešką pagauna,

Kallį numauna,

Rublj po rublio

Kišenėn krauna“.

Ir toliau tu, „Ažuolietė“, nepadėk savo lazdos. Plieki visus, kurie kenkia kolūkiui. Su nuoširdžiais linkėjimais! —

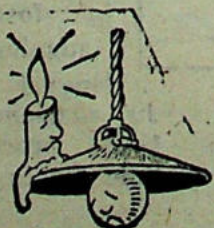
„KARŠTAS DUSAS“

Nei pinigų, nei šviesos

Beveik prieš dvejus metus pasklemonlečius užsidedę elektros žiburiai: vietinio ūkio valdybos malūnas davė srovę ne tik gyventojams, bet ir kolūkio gamybinams pastatams.

— Ot, jei dar 10 tūkstančių rublatėlių pridėtume, būtų naktį šviesu, kaip dieną, — kalbėjo kolūkiečiai.

Pridėjom. Negl gailėsim geram reikalui. Nustatėm laidai į fermas, kolūkiečių trobas. Tik lemputės be žvakės nešviečia ir tlek.

Pasirodo, kad jau senokai montuojamas naujas motoras, o jo statytojai vis žada:

— Po poros savaitių apselsit be žvakų.

Tik tos savaitės bėga, o šviesos ligais žiemos vakarais nėra.

Daugiau dėmesio organinių trąšų gamybai

Iki šiol mūsų rajone organinėmis trąšomis kolūkiai apsirūpina nepakankamai. Praeitais metais į kolūkių laukus buvo išvežta tik 68.900 tonų mėšlo ir 21.700 tonų durpių mėšlo komposto. Siekiant pakelti laukų derlingumą, reikalinga neatidėliojant susirūpinti organinių trąšų sukaupimu.

Okyje organinių trąšų pagrindinę dalį sudaro gyvulių mėšlas. Mėšlo kiekis ir kokybė priklauso nuo jo laikymo būdo. Tačiau, pažvelgus į kolūkių gyvulininkystės fermas, tuojau matosi, kad daug kur mėšlo laikymu neskiriam reikiamo dėmesio ir dėl to turima daug nuostolių.

Laikant gyvulių šėkluose tvartuose, išvežtas mėšlas iš-

drabstomas mažomis krūvomis apie tvartus. Smulkiose krūvelėse gults mėšlas greit įkaista, ardosi ir nyksta. Jį kapsto ir nešioja paukščiai. Užėjęs lietus ir tirpdamas sniegas išplauna iš jo azotą bei kitas vertingas maisto medžiagas ir iki pavasario jis nustoja dalies savo vertės arba visiškai sunyksta.

Kad išvengus nuostolių, žiemą vežant mėšlą iš tvartų yra būtina jį sukrauti mėšlidėje ir kietai suminti. Neturint mėšlidės, jį reikia sukrauti į dideles krūvas, kurios turi būti ne mažesnės kaip 2 m aukščio ir 4—5 m pločio. Patirta, kad juo krūva didesnė, tuo mėšlas mažiau praranda azotą. Išvežto mėšlo krūvos negalima palikti nuogos, bet reikia pridengti 20—50 cm storio durpių sluoksniu. Naudinga 30—50 cm durpių sluoksni pakloti ir apačioje. Durpės sumažina azotinių medžiagų nuostolį, sugerdamas srutas, dujas ir apsaugoja mėšlą nuo lietaus išplovimų.

Norint sunaudoti laisvą žiemos laiką, dabar reikia mėšlą vežti į laukus ir ten sukrauti į krūvas.

Matyt, ir vasara atbėgs greičiau, negu bus sumontuotas naujas motoras. Tylėtume, bet 10 tūkstančių rublių galima. Juk jie visų kolūkiečių.

Alb. Mazgelis

Sklemonių apylinkės tarybos pirmininkas

J. Telksnys

„Sklemonių“ kolūkio sąskaitininkas

(Nukelta 4 psl.)

Pirmasis plačiaekraninis kinoteatras Tolimojoje Šiaurėje

MAGADANAS. Čia atidarytas pirmasis Tolimojoje Šiaurėje plačiaekraninis kinoteatras „Gorniak“. Jo salėje sutelpa 600 žiūrovų. Teatras kasdien tampa vis populiareniu.

Nuotraukoje: plačiaekraninis kinoteatras „Gorniak“.

J. Riabovo (TASS) nuotr.

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Valdantys Irano sluoksniai eina pavojingu keliu

Pastaruoju metu Irane, esančiame prie pietinių TSRS sienų, suaktyvino savo veiklą Amerikos kariauna. Irano, kuris yra agresyvaus Bagdado pakto narys, valdantiems sluoksniams sutikus, JAV stato Irane savo naujus karinius aerodromus ir plečia senuosius. Persų įlankoje sudaromos bazės JAV kariniam jūrų laivynui. Dabar Irano vyriausybė ruošiasi sudaryti naują karinį susitarimą su JAV, savo smagaliu nukreiptą prieš TSRS ir kitas taikingas valstybes. Visa tai, suprantama, negali nekelti didelio nerimo taikingosioms jėgoms. Dar 1958 metų spalio mėnesio pabaigoje Tarybinė vyriausybė specialiaame pareiškimе nurodė Irano vyriausybei, kad jos veiksmai nesuderinami su galiojančiomis Tarybų Sąjungos — Irano

sutartimis, kurios ilgus metus buvo abiejų šalių draugiškų santykių pagrindas. Šiomis dienomis buvo paskelbtas TSRS vyriausybės memorialinis raštas Irano vyriausybei. Šiame dokumente pabrėžiama, kad Irano—Amerikos karinio susitarimo sudarymas reikštų, jog Irano teritorija paverčiama placdarmu trečiųjų valstybių karo veiksmams

lijono kvadratinį kilometrą) beveik 80 kartų didesnė už Pačios Belgijos teritoriją, — plečiasi įvykiai, rodą, kad stiprėja Afrikos tautų kova prieš imperialistinę priespaudą. Sausio mėnesio pradžioje Belgijos valdžia ginklu susidorojo su taikia negrų demonstracija Leopoldvilyje (administracinis Kongo centras), kai jie reikalavo suteikti jų šaliai nepriklausomybę. Šis susidorojimas sukėlė visų 13 milijonų Kongo gyventojų pasipiktinimą. Salyje išsiplėtė masinis nacionalinio išsivadavimo judėjimas. Stengdamasi jį nuslopinti, Belgijos valdžia metė prieš beginklius negrus kariuomenę, tankus, artileriją. Salyje siaučia žiaurus teroras.

Ir vis dėl to Belgų Kongo gyventojų kova už nepriklausomybę nesiliauja. Ją remia visos Afrikos tautos ir taikingosios pasaulio jėgos. Indijos laikraštis „Hindustan Standard“ straipsnyje, skirtame įvykiams Belgų Kongo, rašo: „Atkaklus kolonijinių valstybių atsisakymas pripažinti didžiulį nacionalinio išsivadavimo judėjimo Afrikoje pakilimą, o taip pat jų nenoras pripažinti neišvengiamą kolonializmo žlugimą negali sustabdyti nepermdaujamų įvykių raidos Kongo ir kituose rajonuose“.

N. ČIGIRIS

Kongo gyventojai kovoja už nepriklausomybę

Konge — Belgijos kolonijoje Afrikos žemyne, kurios teritorija (daugiau kaip 2,3 mi-

JAPONIJA. Kislo vyriausybė vykdo reakcinę politiką, kurią priešina demokratinė visuomenė. Ypatinai didelį nepasitenkinimą sukėlė 1951 m. pasirašytas Japonų — amerikiečių susitarimas, duodąs teisę JAV laikyti „Japonijoje ir arti jos Amerikos sausumos, karinės oro ir karinės jūrų pajėgas“.

Japonijos visuomenė pasipiktinusi įvesta švietimo darbuotojų darbo vertinimo sistema.

Neseniai Tokio įvyko generalinės profsąjungų tarybos organizuotas mitingas. 15.000 darbininkų reikalavo anuliuoti Japonų — amerikiečių susitarimą ir mokytojų darbo vertinimo sistemą. Mitingas pasmerkė Kislo vyriausybės politiką. Po mitingo įvyko demonstracija.

Nuotraukoje: demonstracijos metu.

Džapan Press nuotr.

Redaktorius Z. VALIAUSKAS

Pil. Lukauskas Jonas-Antanas, s. Vaclovo, gyv. Anykščių rajone, Ramaškonų apylinkėje, Inkūnų kaime, iškėlė ištuokos bylą pil. Rutavičiūtei-Lukauskienel Antaninai d. Andriaus, gyv. Anykščių rajone, Selminiškių apylinkėje, Užuožerų kaime. Bylą nagrinės Anykščių rajono Liaudies teismas.

Anykščių arbatinei reikalingas kvalifikuotas konditeris. Dėl sąlygų kreiptis į arbatinės raštinę.

Tūkstančiai virsta pelėsiais

M. Melnikaitės vardo kolūkio 1-je laukininkystės brigadoje viename gyvenamajame name dziovinami kolūkio sėmenys. Kad greičiau džiotų, kolūkio valdyba išskyrė malkų ir įsakė kolūkiečiai P. Gutauskaitel kurenti pelėšuką ir nuolat malšyti sėmenis. Sėmenys supilti ant grindų 30 cm storio sluoksniu ėmė smarkiai

kalsti. Aklinal uždarytas kambarys drėgnas. Nemalonus pelėsių tvalkas prasiveržė pro pertvarą į kolūkio agronomės J. Gindrenaitės kambarį. Bet agronomė pasirodė kantri. Jau mėnuo laiko kenčia ši tvalka, mato, kaip žūsta tūkstančiai, bet nesima priemonių šiai negerovei pašalinti.

Neiškentusi prižiūrėtoja apie tai pranešė kolūkio valdybai. O ši liepė išnešti sugedusius sėmenis ir pripilti šviežių.

Talgi, jau antras mėnuo veikia šis „gadinimo fabrikas“, išdžiovinamas kolūkio pajamas, veltui nunešdamas kolūkiečių triušą. Ir niekas nesistengia jo uždaryti.

K. PETRONIS

Malūnas šaukiasi pagalbos

Važiuojant keliu iš Debeikių į kolūkio „Kelias į komunistą“ kontorą, kiekvieno akį patraukia netvarkingas malūnas. Nors kai kada jis ir malla mažais kiekiais, bet šiuo laiku nauda kolūkiui iš jo mažai. Latakas iširęs, vanduo praeina kur tik nori. Malūno vedėja A. Sedelskienė sukamšė visus skarmalus į vandens padarytas skyles, bet ir tai nieko nepadeda. Kamšyk, nekamšės, o supuvusios lentos

vis irsta ir irsta. Išklibę, ant vieno vyro kabo durys, o ant jų pūdinis užraktas pakabinas. Kolūkis, turėdamas save malūną, važiuoja malti į Vyžuonas, Kauliniškį ar Galvydžius. Taip vargsta ir kolūkiečiai.

Kolūkio pirmininkui Narbutavičiui ir valdybai reikėtų pagalvoti apie malūno atremontavimą.

K. Zaižūnas, J. Perkaitis

(Atkelta iš 3 psl.)

Elimininkų ir kitose bandymo stotyse nustatyta, kad gerai pagaminti pūdiniai prilygsta mėšlui.

Durpių pūdiniams žiemą gaminti tinka vasara, iškasas, pradžiuvę ir gerai išvėdintos durpės, turinčios ne daugiau kaip 60—70 procentų vandens. Gerai tinka pūdinių gamybai melioracijos darbus vykdančios griovelių suverstos durpės. Tokių durpių rasis kiekviename kol-

ūkyje. Bet daugelio kolūkių vadovai dar nesistengia jomis papildyti organinių trąšų išteklius.

Ruošiant durpių-mėšlo bei

skleisto 50 cm storio sluoksniu durpių krauti mėšlo krūvelės. Tokia krūve esti 2—3 metru aukščio, užbaigta durpių sluoksniu. Taip krūvelė-

jama tiek, kiek durpės jų sugeria.

Į pūdinius reikia įmaišyti fosforitmilčių ir pelenų. Fosforitmilčiai pūdiniuose sumažina azoto nuostolius, o jų fosforas augalams lengvai prieinamas. Jų maišoma į pūdinius 1—2 procentai bendros pūdinių masės svorio.

E. KEMŠYTĖ

Elimininkų bandymų stoties mokslinis bendradarbis J. MINKELIS agronomas

Daugiau dėmesio organinių trąšų gamybai

kitus durpių pūdinius, pradžioje ant žemės paskleidžiama apie 50 cm storio durpių sluoksnis, virš jo paskleidžiama apie 20 cm storio mėšlo sluoksnis. Dar geriau ant durpių pagrindo mėšlą sudėti krūvomis ir tarpus užpildyti durpėmis ir vėl ant pa-

mis tarp durpių sukrautas mėšlas greit įkaista ir greičiau subręsta.

Durpių-fekalijų, durpių-srutos bei durpių-paukščių mėšlo pūdiniai daromi irgi sluoksniuojant durpes su atitinkamomis medžiagomis. Fekalijų bei durpių srutų lie-